

कक्षा - अष्टमी

संस्कृत

1 प्रश्न 1. अधोलिखितं अनुच्छेदं पठित्वा प्रदत्त प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत -

I. एकपदेन उत्तरत-

(i) विदेशं। (ii) धनेशः।

II. पूर्णवाक्येन उत्तरत-

(i) राजा सोमाय मन्त्रिपदम् अयच्छत्।

(ii) धनेशः रिक्तहस्तः गृहम् आगच्छत्।

III. भाषिक कार्य -

(i) मित्रे (ii) प्राप्तवान् (iii) नगरे (iv) अनेकानि

प्रश्न 2 . चित्रं पश्यत। मञ्जूषायां प्रवृत्तानां शब्दानां सहायतया चित्रवर्णनं कुरुत पञ्चवाक्यानि रचयत।

(क) अस्मिन् चित्रे एका नदी वहति। (ख) नदी पर्वतात् निःसरति। (ग) नद्याः जलं शीतलं भवति। (घ) नदीजलेन शस्यसेचनं भवति। (ङ)भारतः कृषकाणां भूमिः अस्ति।

प्रश्न 3- अधोलिखिते सन्दर्भे मञ्जूषायाः सहायतया संवाद पूर्तिः कुरुत-

ग्रीष्मावकाशे , 2- स्वागतं , 3- कुशलं, 4- शीतलपेयं , 5- करिष्यामि।

प्रश्न : 4 - कोष्ठकेषु दत्तेषु शब्देषु उचित विभक्तिपदानां प्रयोगः कुरुत -

(1) ग्रामं (ख) नगरं (ग) बालिकायै (घ) पित्रा

प्रश्न :5 विशेषण पदैः सह विशेष्यपदानि योजयत -

(1) स्वस्था (क) मनोदशा
(2) महत्वपूर्णा (ख) गोष्ठी
(3) जघन्यम् (ग) कृत्यम्
(4) मौखिकम् (घ) ज्ञानम्

प्रश्न 6 . निर्देशानुसारं लकारपरिवर्तनं कुरुत -

अ) महिलाः तडागात् जलं नयन्तु। (लोट् लकारे)

ब) सा अध्यापने संलग्ना भविष्यति। (लृट् लकारे)

(स) किं यूयं विद्यालयं गमिष्यथ ? (लृट् लकारे)

(द) वयं प्रतिदिनं पाठं पठेम। (विधिलिङ् लकारे)

प्रश्न:7 निम्नलिखित शब्दानां संधिविच्छेदं कुरुत-

(क) अर्थम् (ख) सूर्य (ग) प्रथमः (घ) उपरि

प्रश्न 8 .- अधोलिखितानि गद्यांशं पठित्वा प्रश्नान् उत्तरत -

(i) . एकपदेन उत्तरत -

(क) 476 तमे (ख) त्रयोविंशतितमे

(ii) पूर्णवाक्येन उत्तरत -

(क) . आर्यभट्टस्य वेधशाला पाटलिपुत्रं आसीत्।

(iii) . भाषिक कार्य-

(क) त्रयोविंशति (ख) लङ् लकारः

प्रश्न:9- अधोलिखितं पद्यांशं पठित्वा तदाधारितानां प्रश्नानां उत्तराणि निर्देशानुसारं लिखत - (4)

(i) एकपदेन उत्तरत -

(क) खाद्यान्नभाण्डं (ख) नदीनां

(ii) पूर्णवाक्येन उत्तरत-

(क) इयं धरा शस्यैः स्वर्णवद् भाति।

(iii). भाषिक कार्य -

(अ) राजते (ब) षष्ठी

प्रश्न 10 . रेखांकितपदमाधृत्य प्रश्ननिर्माणं कुरुत- (4)

(क) किम् (ख) कस्य (ग) कया (घ) कुत्र

प्रश्न 11 - . शुद्धवाक्यानां समक्षम् "आम् " समक्षं "न" इति लिखत- (2)

(क) न (ख) आम् (ग) न (घ) आम्

प्रश्न 12. श्लोकांशान् योजयत - (4)

अ) त्रिशूलाग्नि नागैः पृथिव्यास्त्रघोरैः

अणूनां महाशक्तिभिः पूरितेयम्

ब) सदा पर्वणामुत्सवानां धरेयम्

क्षितौ राजते भारतस्वर्णभूमिः

स) वने दिग्गजानां तथा केसरीणाम्

तटीनामियं वर्तते भूधराणाम्

द) सुपूर्णं सदैवास्ति खाद्यान्नभाण्डम्

तटीनामियं वर्तते भूधराणाम्

प्रश्न 13- पाठाधारित प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत - (4)

क) कर्गदोद्योगे वृक्षाणाम् उपयोगेन वृक्षाः कर्तयन्ते , अतः संगणकस्य अधिकाधिक प्रयोगेण वृक्षाणां कर्तनं न्यूनतां यास्यति।

ख) चिकित्सालये रूप्यकाणाम् आवश्यकता अद्य नानुभूयते।

ग) सायंकाले भ्राता कार्यालयात् आगत्य, हस्तपादादिकं प्रक्षाल्य वस्त्राणि यं परिवर्त्य पूजागृहं गत्वा दीपं प्रज्वालयति भवानीस्तुतिं चापि करोति।

घ) शालिनी भ्रातरम् कन्यायाः रक्षणो तस्याश्च पाठने दत्तचित्तं भवितुं प्रतिज्ञां कर्तुं कथयति।

प्रश्न. 4 सी.सी.टी. आधारित प्रश्नों का शिक्षक स्वविवेकानुसार मूल्यांकन करें । (10)